

Juž. od Hruševja v zaprti dolinici po kateri teče potok. Tri naselbine: Sačev= a
če, Rakulek in Čermelice. Rakulek najstarejša. V starih knjigah beremo Rakou=
lek, Rakolik, Rakolnik. Ime od rakov?

Cerkev stoji na gričku med Rakulkom in Sačovčami. O zidanju poročja urbar v žup.
arhivu str.3. v lat. tole: 1.1728 15.sept. je položil prvi kamen za novo c. mno.
gočastiti g. Gašpar Garzarolli, Tržačan, župnik hrenoviški in 16.maja 1729 se je
darovala v tej c. prva sv. daritev. Ko je najvišji cesar Karel VI dne 1.sept.t
1728 obiskal to deželo je podaril 100 gld dež. denarja za zvon, ki ga je posve=
til ob kanonični vizitaciji dne 29. julija 1732 prevzvišeni in prečastiti Luka
Sartorio del Mestri grof tržaški. Prejšnji vel.oltar je izdelal kipar v Idriji
in je veljal s prevozom vred 153 gld 28 kr. nem denarja. Slika sv. Janeza Nep. v
vel.oltarju je bila napravljena v jezuit zavodu v Trstu 1.1744 in je veljala
24 beneških zlatov.

Tla v cerkvi" Una cum pectore ecclesiae - najbrže pomeni to obhajilno mizo (pe=
ctus Brustung - doprsni kip) so naredili pod ~~xxxxxs~~ meno, Andrejem Semenom
župnikom, vipavski zidarji, stal je z vsem 24 dukatov, 3 lire 19 soldov.
Na portalu je 1.1740. Najbrže so cerkev počasi zidali, zaradi pomanjkanja de=
narja. Stolp začeli zidati 1796, zidovje dovršili v avg.1798, a vse delo je bi=
lo končano naslednjega leta. V tem času so zvonovi viseli na drevesu med cerkvi=
jo in mežnarijo (listina v žup.arhivu v Senožečah).

Opis: Orientacija pribl. proti vsh. Floris kaže v ravni črti zvonik, pravkotno
ladjo in pravokotno zaključen prezbitarij. Ličen baročen podeželski strop. Zi=
dovje oživljajo lizene, z lepo razčlenjenim venčnim zidcem. Obok v prezbit. je
nekako kupola, v ladji pa polkrožna banja s sosvodnicami. Okna v ladji pravo=
kotna nad venčnim zidcem in v prezbit. pa polkrožna. Na tleh kamnita plošče.
Prezbit. dolg 6.80m, širok 6m, ladja dolga 12m, široka 7.50m, višina povesod 7m.
Streha stolpa nizka piramida. Na pročelju vzdana kamnita plošča s črkami:

Prva vrsta: S.I.S.F.O.P.

Druga vrsta: F.P.A.MDCCLXXXVIII

B.S.L.D.1798.

) Sancte Ioanes, Sancte Francisce, orate pro nobis) fecit Petrus (parochus) Alberti 1798 BS iz Rakulka in Luka Dolec iz Sačovč sta imeni cerkv. ključarjev.

Oprava: trije oltarj. sv. Janeza Nep. sv. Franč. ksav. in sv. Notburge.

Svetniki, ki so jih osebno častili v zač. 17.stol.

Vel.oltar: baročen s črnega marmorja, z dvema krasnima kipoma iz snežnobelega marmorja sv. Barbardina Sienskega in sv. Paskala Bašoskega. Kip sv. Janeza v gl. dolbini je lesen, preprosto delo. Postavljen je bil oltar. 1787 kot kaže letnica zada. Z up, kronika ga samo kratko omeni / Historia I.str.8. da je bil hrenoviški vel.oltar z rakulškim vred - prei last reform. bratov. sv. Franč. v Ljubljani, cenjen na 200 gld. Ta oltar je bil v stari franč. c. v Ljubljani, posvečen škapulirski M.b. še prei pa sv. Janezu Krst. Verjetno ga je napravil znani li. kipar Mihael Cussa, l.1699 ~~na~~ ^{placala} pa ga je škapulirska bratovščina. (Glej: Steska, li. baročni kiparji v Zborniku z um. zgod. 1925, str.6) Namesto škapulirske M. so postavili v Rakulku kip. sv. Janeza Nep. najbrže še iz prejšnjega rakuliškega oltarja. Namesto prvotne slike sv. Janeza, ki o njej govori cerkveni urbarij (glej zgoraj zgod. cerkve) so pozneje postavili v oltar kip, takoj nam pove urbarij. Ker postavlja urbarij med stroške l.1757 znesek 93 dukatov za cathedra t.i. presotl (okvirji z oblaki) je bil biln tisto leto najbrže postavljen tudi kip, ki je še sedaj. L.1852 so naredili nov lesen presotl in popravili kip.) cerkveni računi) Ker je bil ta oltar v Ljubljani najprej posvečen sv. Janezu Krst. je na vrhu v nastavku njegova slika, ki je pršla z oltarjem vred semkaj. Kipa sv. Petra in Pavla na straneh oltarja in oba angelčka na vrhu je cerkev kupila 1852 za 49 gld 30 kr (cerkveni računi) in s najbrže delo kiparja Alojzija Gotzla v Kranju.

Str. oltarja na desni sv. Franč.Ksav. na levi pa sv. Notburge je izdelal l. 1855 kipar Alojzij Gotzl za 80 gld, blagoslovljena l.1861. Prei sta bila na teh mestih lesena oltarna nastavka. Nastavka sta iz črnega marmorja z belimi lisami, angel'ske glavice vrhu vdolbine na sredi in angelčki vrhu ogredja pa so leseni. V sredi je slika oltarnega svetnika. Nastavka sta visoka 2.20m, široka pa 1.40m.

Obhajilna miza je zaznamovana z letnico 1832.

Ko so l.1850 mislili na nove str. oltarje, poročalo cerkv. računi so mislili postaviti tudi prižnico. Verjetno je zmanjkalo denarja. Frevski kor so sezidali l.1766. Nosilo ga trije oboki na treh kamnitih stebrih. Križev pot so prinesli semka iz vremske ž.c. l.1687(Kronika II.str.15). 4e večkrat pre' omenjeni slikar I.Kobal je sike popravil kolikor se je dalo. Omara za cerkveno obleko iz trdega lesa ~~iz~~ ima letnico 1780. V c. tleh je prece' velika plošča z nekakim grbom, kakor bi bil tam grob. Kakšen pomen ima tisto, nisem imel še prilike dognati. Zvonovi so trije. Večja dva iz l.1923(vojna odškodnina) mali iz l.1870. Veliki tehta 622 kg, premer 1m.Srednji 373,^{cm} premer 88.Mali 162,^{cm} premer 62 cm

Fr.Rupnik: Zgodovina hrenoviške župnije(rokopis)
str.192 -299

Vel.oltar je bil posvečen Janezu Nep.

Fr.Rupnik: O češčenju nekaterih cerkvenih zavetnikov(iz Koledarja goriške M.D.1928,59)